

77 . Leț | Comuna: Boroșneu Mare | Județ: Covasna | Punct: Dealul Cetății | Anul: 1998

Anul: 1998

Cod RAN: 63973.01

Perioade: Preistorie, Evul Mediu

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, Evul Mediu

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Domestic, Neatribuit

Autori: Gheorghe Lazarovici

Instituții: Muzeul Național de Istorie a României

Raport

Cercetările de la Leț din această campanie au continuat intenția unor verificări stratigrafice și identificarea unei posibile zone pentru o săpătură de suprafață. Cercetările au următoarele obiective principale: identificarea vechilor săpături sau sonde și amplasarea lor pe un plan, în măsura în care acestea au lăsat urme la suprafață; precizarea unui spațiu pentru executarea unei săpături de suprafață, zonă în care deranjările și amestecurile să fie mai mici posibile; stabilirea unei stratigrafii și a gradului de amestec al materialului arheologic; precizarea grosimii optime și a suprafeței de pe care materialul să fie recoltat ca amestecul să fie cât mai mic posibil.

Sondajul deschis a avut inițial dimensiunea de 2 x 6 m extins, apoi la 2 x 10 m. S-a săpat pe carouri de 2 x 2 m iar acolo unde a fost necesar pe carouri de 1 x 1 m în c.4. Cu toate acestea materialele, cu excepția adâncimilor în care complexe începeau a se delimita în toate celelalte situații a fost un mare amestec arheologic atât între culturi cât și între faze.

Sondajul din anul precedent, de doar 2 x 2 m, a precizat o densitate mai mică de locuire în epoca eneolitică și neolitică timpurie, dar mai bogată în cea din neoliticul târziu (cultura Boian - Giulești).

Stratigrafie are o evoluție normală a solului, deranjată în cea mai mare parte a suprafeței cercetate de numeroasele gropi din toate epocile. Sub un strat de humus recent cu rădăcinile vegetației ierboase urma un humus vechi negru cenușiu ce cobora până la cca. 40 cm după care urmau straturile de cultură cu diferite nuanțe determinate de cantitatea mai mare sau mai mică de cenușă și cărbune. Straturile erau foarte afânate din cauza marilor cantități de cenușă și cărbune. Analizele pedologice din campania precedentă sunt în curs de finalizare datele nefiind încă clasificate și interpretate.

Sucesiunea culturală a descoperirilor este:

- Locuire medievală, sec. XV-XVIII vestigiile unei fortificații militare de formă patrulateră cu șanț adânc de peste 4 m cu 4 turnuri puternice, cu un acces mai ridicat pe latura de sud. Sunt ziduri și gropi;
- Locuire sporadică din perioada de tranziție de la neolitic la epoca bronzului, cu materiale atipice, fără complexe;
- Locuire eneolitică, cultura Ariușd, cu resturi de locuințe, gropi, șanțuri de la locuințe de mari dimensiuni, ceramica având un specific local și zonal;
- Locuire neolitică târzie, cultura Boian, faza Giulești cu gropile G7, 8Gb;
- Locuire neolitică timpurie, cultura Starcevo Criș, fazele IIIB - IVA fără a putea fi separate stratigrafic ci doar în complexe, cu gropi.

Complexele. Cultura Starcevo - Criș. Groapa 1 este o groapă cu dimensiunile aproximative (marginile nu au fost prinse decât la baza ei): diametrul de cca. 40 cm, cu adâncimea de cca. 30 cm. în groapă au fost

depuse un picior de altăraș de cult, fragmente de la mai multe vase, un fragment de vas cu pictură albă. Fragmentele au fost depuse unele peste altele direct, fără pământ între ele. Pământul din umplutura gropii era din stratul de pământ săpat, mai puțin, pământul galben rezultat din lutul în care s-a adâncit groapa ceea ce ridică unele semne de întrebare privind intenția de umplere, întrucât gura gropii nu a fost surprinsă este posibil ca pământul galben să fi ajuns doar în partea superioară a ei. Vasele aparțin etapei SC IIIB - IVA, nefiind din cele mai timpurii etape de la Leț. Prezența pieselor sparte și depunerea unor fragmente din ele ne determină a considera groapa ca având un rol cultic.

Alte gropi din neoliticul timpuriu sunt gropile G3, G3a, G4 și G6. Acestea aveau în ele puține fragmente ceramice neavând semnificații deosebite, în G4 sunt materiale de fază SC IVA fără a fi elemente de retardare.

Epocă neprecizată. Unele complexe conțin puține materiale sau materiale atipice motiv pentru care nu pot fi încadrate cultural exact. Groapa pornea din partea inferioară a stratului de cultură, se adâncea doar 10-15 cm în săpătură. Ar putea fi Starcevo - Criș dar fragmentele descoperite, amestecate cu nisip neasociate cu altele nu permit o încadrare exactă.

Cultura Boian - Giulești. Din această vreme sunt gropile:

Groapa 7 s-a crezut că aparține epocii medievale deoarece în partea superioară a ei avea materiale medievale. Ulterior s-a constatat că a fost deranjată, în zonele nederanjate s-au găsit materiale aparținând culturii Boian - Giulești cu o frumoasă ceramică excizată.

Gropile 8 și 8a sunt două gropi cu materiale Boian. Acestea au tăiat un complex mai vechi aparținând culturii Starcevo-Criș sau o porțiune de strat mai bogată.

Informații suplimentare online

[Raportul 1641 din cronica.cimec.ro](http://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://mapserver.cimec.ro)
